

## تعیین وضعیت قرارگیری و موقعیت سر جنین با سونوگرافی مجموعه اطلاعات برای بیماران – آنچه باید بدانید، آنچه باید بپرسید

### وضعیت سر جنین چیست؟

وضعیت سر جنین به محل قرارگیری پایین‌ترین قسمت سر جنین در لگن مادر و میزان چرخش سر جنین در داخل لگن گفته می‌شود. در شایع‌ترین وضعیت قرارگیری جنین، یعنی زمانی که سر جنین رو به پایین است، آنچه برای پزشک یا ماما اهمیت دارد، ارتباط قسمت پشت سر جنین با لگن مادر است.

در طول زایمان، بیشتر جنین‌ها به گونه‌ای قرار می‌گیرند که پشت سر آن‌ها به سمت جلوی لگن مادر باشد و صورت جنین به سمت پایین قرار گیرد. این وضعیت مناسب‌ترین حالت برای پیشرفت طبیعی و مؤثر زایمان محسوب می‌شود.

### انواع موقعیت سر جنین کدام‌اند؟

در وضعیتی که سر جنین رو به پایین قرار دارد، موقعیت سر می‌تواند به شکل‌های مختلفی باشد:

صورت جنین به سمت پشت مادر قرار دارد: **پس‌سری قدامی**

صورت جنین به سمت یکی از طرفین بدن مادر، یعنی ران راست یا چپ، قرار دارد: **پس‌سری عرضی**

صورت جنین به سمت دیواره شکم مادر قرار دارد و به سمت بالا نگاه می‌کند: **پس‌سری خلفی**

### چگونه موقعیت سر جنین تشخیص داده می‌شود؟

به طور سنتی، در جریان زایمان و پس از باز شدن دهانه رحم، پزشک یا ماما با معاینه واژینال و لمس نقاط نرم جمجمه جنین یا محل اتصال استخوان‌های جمجمه، موقعیت سر جنین را تعیین می‌کند.

با این حال، پژوهش‌ها نشان داده‌اند که این روش همیشه دقیق نیست و تا حدی به تجربه معاینه‌کننده بستگی دارد.

امروزه استفاده از **سونوگرافی حین زایمان** روشی دقیق‌تر، قابل اعتمادتر و تکرارپذیرتر برای تعیین موقعیت سر جنین به شمار می‌رود. در صورت نیاز، پزشک یا ماما ممکن است از سونوگرافی برای تشخیص دقیق موقعیت سر جنین استفاده کند.

### سونوگرافی چگونه انجام می‌شود؟

ارزیابی موقعیت سر جنین معمولاً با استفاده از سونوگرافی از روی شکم انجام می‌شود. در این روش، پروب سونوگرافی روی شکم مادر قرار می‌گیرد و تصاویر مختلفی از سر و سایر ساختارهای جنین تهیه می‌شود تا رابطه بین پشت سر جنین و لگن مادر به‌طور دقیق مشخص شود.

در برخی موارد که سر جنین بسیار پایین آمده و در عمق لگن قرار گرفته است، ممکن است سونوگرافی از طریق ناحیه پرینه انجام شود. در این روش، پروب سونوگرافی روی ناحیه بین واژن و مقعد قرار داده می‌شود تا تصاویر دقیق‌تری از موقعیت سر جنین به دست آید.

آخرین به‌روزرسانی: آوریل ۲۰۲۴

### سلب مسئولیت

محتوای این بروشور/ و بسایت صرفاً برای اطلاع رسانی عمومی ارائه شده است و نباید به عنوان

جایگزین توصیه پزشکی تخصصی در نظر گرفته شود. پیش از انجام یا خودداری از هر اقدامی بر

تعیین وضعیت قرارگیری و موقعیت سر جنین با سونوگرافی

مجموعه اطلاعات برای بیماران – آنچه باید بدانید، آنچه باید پرسید

اساس این اطلاعات، لازم است مشاوره پزشکی حرفه ای متناسب با شرایط فردی خود دریافت کنید. اگرچه تلاش شده اطلاعات به روز باشد، هیچ گونه تضمینی در مورد دقت، کامل بودن یا به روز بودن محتوا ارائه نمیشود.

**مترجم:**

دکتر آناهیتا دادعلی، پزشک، لینکلن شایر، انگلستان

**ویراستار:**

دکتر سولماز پیری: پریناتولوژیست، سفیر ایزوگ در خاورمیانه و شمال آفریقا و عضو کمیته های بیسیک ترینینگ و ویزوگ